392L0072

13.10.92 *EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS OFFICIELLA TIDNING* Nr L 297/1

RÅDETS DIREKTIV 92/72/EEG

av den 21 september 1992

om luftförorening genom ozon

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska ekonomiska gemenskapen, särskilt artikel 130s i detta,

med beaktande av kommissionens förslag([1]),

med beaktande av Europaparlamentets yttrande([2]),

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande([3]), och

med beaktande av följande:

I gemenskapens fjärde åtgärdsprogram för miljön från år 1987([4]) behandlas behovet att vidta åtgärder mot fotokemisk förorening, särskilt förorening genom ozon, mot bakgrund av dess skadeverkningar och den nu tillgängliga kunskapen om dess verkan på människors hälsa och på miljön.

I syfte att skydda människors hälsa bör ozonhalterna i luften begränsas. Vetenskaplig och teknisk kunskap bör utnyttjas och främjas så att större kunskaper om detta slag av förorening kan uppnås och så att lämpliga och effektiva åtgärder i en framtid kan vidtas för att begränsa den.

Alla medlemsstater måste ha så fullständig kunskap som möjligt om nivåerna för föroreningen genom ozon.

För att uppnå denna kunskap är det nödvändigt att inrätta mätstationer som kan lämna data om ozonhalterna i luften.

De metoder som medlemsstaterna använder för att bestämma dessa halter måste vara likvärdiga, så att de resultat som erhålls blir jämförbara i den mening som avses i detta direktiv.

Med hänsyn till fotokemiska föroreningars särskilda egenskaper är det av avgörande betydelse för att en bättre förståelse av problemet skall uppnås att ett ömsesidigt informationsutbyte sker mellan medlemsstaterna och kommissionen och även Europeiska miljöagenturen([5]), så snart denna har inrättats.

Genom att fastställa tröskelvärden för när allmänheten skall informeras eller varnas och uppmanas att vidta skyddsåtgärder skapas möjlighet att begränsa de verkningar som tillfälligt höga halter av föroreningar har på människors hälsa.

Tröskelvärdena för dessa nivåer bör grundas på vad som framkommit under det arbete som utförts inom ramen för världshälsoorganisationen (WHO), särskilt i fråga om de dos/effektförhållanden som fastställts för den berörda föroreningen.

Den information som samlas in vid tillämpningen av detta direktiv bör utvärderas regelbundet för att göra det möjligt att följa förändringarna i luftföroreningen genom ozon samt verkan av nationella bestämmelser och gemenskapsbestämmelser som syftar till att reducera utsläpp som bidrar till fotokemisk förorening, och denna utvärdering bör även ligga till grund för kommande bestämmelser som rör ozon och luftkvalitet. Kommissionen bör snarast möjligt, och senast fyra år efter det att detta direktiv har trätt i kraft, framlägga en rapport om den information som framkommit och om utvärderingen av den.

I bekämpningen av luftförorening genom ozon kan även åtgärder för att reducera utsläpp som bidrar till fotokemisk förorening komma att ingå. Kommissionen måste därför, tillsammans med sin rapport, lämna förslag till hur luftföroreningen genom ozon skall hållas under kontroll samt även, om så är nödvändigt, till hur utsläpp som bidrar till fotokemisk förorening skall minskas.

Gemenskapens och medlemsstaternas insatser mot fotokemisk förorening bör samordnas så att maximal effekt kan uppnås.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

1. Syftet med detta direktiv är att upprätta ett harmoniserat förfarande för

— övervakning,

— informationsutbyte, och

— information och varningar till allmänheten

i fråga om luftförorening genom ozon, för att ge de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna och kommissionen ökade kunskaper om denna form av luftförorening inom gemenskapen, och för att på bästa sätt samordna de insatser

([1]) EGT nr C 192, 23.7.1991, s. 17.
([2]) EGT nr C 150, 15.6.1992, s. 228.
([3]) EGT nr C 49, 24.12.1992, s. 1.
([4]) EGT nr C 328, 7.12.1987, s. 1.
([5]) EGT nr L 120, 11.5.1990, s. 1.

som krävs för att minska ozonbildningen samt garantera en lägsta nivå för informationen till allmänheten när de gränsvärden som avses i punkt 3 och 4 i bilaga 1 överskrids.

2. I detta direktiv avses med

— *gränsvärde för hälsoskydd:* värde för ozonhalt som anges i bilaga 1, punkt 1, och som inte får överskridas om människors hälsa skall skyddas under en längre tid,

— *gränsvärde för växtskydd:* värden för ozonhalt som anges i bilaga 1, punkt 2, utöver vilka växtlivet kan påverkas,

— *gränsvärde för information till allmänheten:* värde för ozonhalt som anges i bilaga 1, punkt 3, utöver vilket det uppstår övergående och begränsade verkningar på hälsotillståndet hos särskilt känsliga grupper av befolkningen vid kortvarig exponering, och vid vilket medlemsstaterna skall vidta de åtgärder som fastställs i detta direktiv,

— *gränsvärde för varning till allmänheten:* värde för ozonhalt som anges i bilaga 1, punkt 4, utöver vilket det finns en risk för människors hälsa vid kortvarig exponering, och vid vilket medlemsstaterna skall vidta de åtgärder som fastställs i detta direktiv.

Artikel 2

Varje medlemsstat skall utse ett organ, som skall informera kommissionen och samordna genomförandet av det harmoniserade förfarande som avses i artikel 1.1, samt genast meddela kommissionen vilket organ den har utsett.

Artikel 3

Medlemsstaterna skall i tillämpliga fall ange eller upprätta mätstationer som skall tillhandahålla de data som är nödvändiga för genomförandet av detta direktiv. Antalet mätstationer och var de skall vara belägna skall fastställas av medlemsstaterna i överensstämmelse med bilaga 2.

Artikel 4

1. Vid mätningen av ozonhalterna skall medlemsstaterna använda

— antingen den referensmetod som anges i bilaga 5, eller

— någon annan analysmetod som visats ge mätresultat som är likvärdiga med dem som erhålls med referensmetoden.

I detta syfte skall medlemsstaterna utse ett eller flera laboratorier som skall ansvara för utvärderingen av den metod som används på nationell nivå i förhållande till den referensmetod som anges i detta direktiv.

De skall dessutom genomföra jämförelser på nationell nivå mellan de laboratorier som deltar i insamling och analys av data.

2. Så snart mätstationerna har upprättats skall medlemsstaterna lämna följande uppgifter till kommissionen:

— Vilken metod som används för att bestämma ozonhalten samt, om denna metod inte är den referensmetod som anges i detta direktiv, belägg för att den använda metoden är likvärdig med referensmetoden.

— Mätstationernas geografiska koordinater, en beskrivning av det område som täcks av stationerna samt de kriterier som tillämpats vid valet av mätplatser.

— Resultaten av eventuella pilotstudier för mätningen som anordnats enligt bestämmelserna i bilaga 2, punkt 2.

3. Kommissionen kan på gemenskapsnivå anordna program för jämförande mätningar mellan de laboratorier som avses i punkt 1.

Artikel 5

Om de värden som anges i bilaga 1, punkt 3 och 4, överskrids skall medlemsstaterna vidta nödvändiga åtgärder för att informera allmänheten (t.ex. genom press, radio eller TV), enligt bestämmelserna i bilaga 4.

Artikel 6

1. Från och med den 1 januari 1995 skall medlemsstaterna lämna följande uppgifter till kommissionen senast sex månader efter utgången av den årliga referensperioden:

— Maximivärde, median och 98-percentil av de medelvärden för en respektive åtta timmar som registrerats under året vid varje mätstation. Percentilerna skall beräknas med den metod som anges i bilaga 3.

— Antal, datum och varaktighet för perioder då de gränsvärden som anges i bilaga 1, punkt 1 och 2, har överskridits.

Medlemsstaterna kan dessutom lämna uppgifter som är baserade på 99,9-percentilen.

2. Om det gränsvärde för information till allmänheten som anges i bilaga 1, punkt 3, överskrids under en kalendermånad skall medlemsstaterna senast före utgången av påföljande månad underrätta kommissionen om följande:

— datum för händelsen (eller händelserna),

— varaktigheten för varje enskild händelse,

— det högsta timmedelvärde, som uppmätts vid varje enskild händelse.

3. Om det gränsvärde för varning till allmänheten som anges i bilaga 1, punkt 4, överskrids under en vecka (räknad från måndag till söndag) skall medlemsstaterna senast före utgången av påföljande månad underrätta kommissionen om följande:

— datum för händelsen (eller händelserna),

— varaktigheten för varje enskild händelse,

— det högsta timmedelvärde, som uppmätts vid varje enskild händelse.

Dessa upplysningar skall kompletteras med sådana relevanta data som kan förklara varför händelsen inträffade.

4. Om medlemsstaterna har tillgång till sådana uppgifter som avses i punkt 1–3 för perioder före det datum som avses i artikel 9 skall de överlämna dessa till kommissionen senast när de överlämnar uppgifter för den första referensperioden. Referensperioden för detta får inte omfatta längre tid än fem år.

5. Kommissionen skall överlämna samtliga de uppgifter som avses i punkt 1–4 till Europeiska miljöagenturen så snart denna påbörjat sin verksamhet.

Artikel 7

Kommissionen skall regelbundet, och minst en gång årligen, utvärdera de data som insamlats vid tillämpningen av detta direktiv. Resultaten av denna utvärdering skall meddelas till medlemsstaterna.

I syfte att samordna gemenskapens och medlems staternas insatser mot fotokemisk förorening skall kommissionen tillsammans med medlemsstaterna, som skall biträdas av de ansvariga organ som avses i artikel 2, samråda i frågan om fotokemisk luftförorening, särskilt i fråga om följande:

— Ozonhalternas utveckling inom medlemsstaternas hela territorium samt om någon inträffad händelse varit av gränsöverskridande natur.

— De åtgärder och program som medlemsstaterna planerar för att minska luftförorening genom ozon.

— De erfarenheter och kunskaper som vunnits i fråga om fotokemisk förorening.

Artikel 8

Så snart som möjligt, och senast vid utgången av en fyraårsperiod efter det att detta direktiv trätt i kraft, skall kommissionen till rådet lämna en rapport om de uppgifter som erhållits samt om utvärderingen av den fotokemiska föroreningen inom gemenskapen. Denna rapport skall åtföljas av de eventuella förslag som kommissionen anser lämpliga för att begränsa luftföroreningen genom ozon samt, om så är nödvändigt, för att minska utsläppen av de ämnen som bidrar till fotokemisk förorening.

Artikel 9

Medlemsstaterna skall sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv senast 18 månader efter det att det antagits. De skall genast underrätta kommissionen om detta.

När medlemsstaterna antar sådana bestämmelser skall dessa innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen skall göras skall varje medlemsstat själv utfärda.

Artikel 10

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den 21 september 1992.

På rådets vägnar

J. GUMMER

Ordförande

BILAGA 1

GRÄNSVÄRDEN FÖR OZONHALTER I LUFTEN(*)

(Värdena är uttryckta i µgO3/m³. Volymen måste standardiseras till följande temperatur- och tryckförhållanden: 293 °K och 101,3 kPa.)

1. **Gränsvärde för hälsoskydd**

   110 µg/m³ som medelvärde under åtta timmar(**)

2. **Gränsvärden för växtskydd**

   200 µg/m³ som medelvärde under en timme

   65 µg/m³ som dygnsmedelvärde

3. **Gränsvärde för information till allmänheten**

   180. µg/m³ som medelvärde under en timme

4. **Gränsvärde för varning till allmänheten**

   360 µg/m³ som medelvärde under en timme

(*) Halterna måste mätas kontinuerligt.

(**) Medelvärdet under åtta timmar är ett ej överlappande, glidande medelvärde. Det beräknas fyra gånger om dygnet utifrån åttatimmarsvärdena mellan kl. 0.00 och 9.00, 8.00 och 17.00, 16.00 och 1.00 samt 12.00 och 21.00. Då det gäller de uppgifter som skall lämnas enligt artikel 6.1, första strecksatsen, är medelvärdet under åtta timmar ett enkelt, glidande medelvärde som beräknas varje timme h utifrån de åtta timsvärdena mellan h och h-9.

BILAGA 2

ÖVERVAKNING AV OZONHALTER

1. Syftet med mätningarna av ozonhalterna i omgivande luft är att fastställa

   i) så exakt som möjligt, vilka risker enskilda människor löper att exponeras för halter som överskrider gränsvärdena för hälsoskydd,

   ii) växtlivets (t.ex. skogar, naturliga ekosystem, grödor, trädgårdsodling) exponering för de halter som anges i bilaga 1.

2. Mätstationerna måste placeras på geografiskt och klimatologiskt representativa platser, där

   i) risken är störst för att halterna närmar sig eller överskrider de gränsvärden som anges i bilaga 1,

   ii) en exponering sannolikt skulle drabba människor eller växtliv, enligt punkt 1.

   Om medlemsstaterna inte har tillräckligt faktaunderlag om sådana platser som avses i punkterna i och ii, måste de utföra pilotstudier avseende mätning som gör det möjligt att bestämma den lämpligaste placeringen av mätstationer för att erhålla de uppgifter som är nödvändiga för genomförandet av detta direktiv.

3. Medlemsstaterna skall upprätta eller ange ytterligare mätstationer som skall

   i) bidra till identifiering och beskrivning av bildning och transport av ozon och de ämnen som bidrar till fotokemisk förorening,

   ii) övervaka förändringar i ozonhalterna i områden med bakgrundshalter.

   Den obligatoriska mätningen av kväveoxider och den mätning som rekommenderas av flyktiga organiska föreningar skall utföras på ett sådant sätt att den ger information om ozonbildning, om gränsöverskridande transport av flyktiga organiska föreningar samt möjlighet att identifiera samband mellan de olika förorenande ämnena.

4. Registrering av mätvärden från ozonmätningsinstrumenten skall utföras så att det är möjligt att beräkna medelvärdena för en respektive åtta timmar enligt bestämmelserna i bilaga 1 och 3.

BILAGA 3

BERÄKNING AV MÄTRESULTATEN FÖR DEN ÅRLIGA REFERENSPERIODEN

1. Halterna skall mätas kontinuerligt.
2. Den årliga referensperioden börjar den 1 januari och slutar den 31 december under varje kalenderår.
3. För att percentil(*) -beräkningen skall kunna valideras måste 75 % av de möjliga värdena vara tillgängliga och, så långt möjligt, jämnt fördelade under hela den aktuella perioden för den enskilda mätstationen. Om så inte är fallet, måste detta anges i samband med resultatrapporteringen.

   Beräkningen av 50 (98)-percentilen utifrån de registrerade värdena under året måste utföras på följande sätt: 50 (98)-percentilen beräknas utifrån faktiskt uppmätta värden. Mätvärdena avrundas till närmaste hela g/m^3. Samtliga värden förtecknas i stigande följd för varje mätstation:

$$X_1 \leq X_2 \leq X_3 \leq ..... \leq X_k \leq ..... \leq X_{N-1} \leq X_N$$

   50. (98)-percentilen är värdet av element k, varvid k beräknas med följande formel:

$$k = 0{,}50(0{,}98) \cdot N$$

   N är lika med antalet faktiskt uppmätta värden. Värdet $0{,}50(0{,}98) \cdot N$ skall avrundas till närmaste heltal.

BILAGA 4

Följande information skall snarast möjligt spridas i så stor utsträckning att berörda befolkningsgrupper ges möjlighet att vidta alla lämpliga förebyggande åtgärder och skyddsåtgärder. Denna information skall lämnas till media.

Förteckning över de upplysningar som minst skall meddelas allmänheten i händelse av höga ozonhalter i luften

1. Datum, tid och plats för de tillfällen då halter som överskrider gränsvärdena i bilaga 1, punkt 3 och 4, uppmättes.
2. Hänvisning till vilket eller vilka slag av gemenskapsgränsvärden som överskridits (information eller varning).
3. Prognoser: — förändring av halterna (förbättring, stabilisering eller försämring),
   — geografiskt område som berörs,
   — varaktighet.
4. Berörda grupper av befolkningen.
5. Skyddsåtgärder som de berörda befolkningsgrupperna skall vidta.

(*) Medianvärdet skall beräknas som 50-percentilen.

BILAGA 5

REFERENSANALYSMETOD SOM SKALL ANVÄNDAS VID TILLÄMPNINGEN AV DETTA DIREKTIV

Den referensanalysmetod som skall användas i samband med detta direktiv vid bestämning av ozon är UV-absorptionsmetoden. Inom ISO pågår arbete med standardisering av denna metod. Så snart ISO har offentliggjort denna standard skall den där beskrivna metoden vara referensmetod för detta direktiv.

Medlemsstaterna skall beakta följande vid användning av mätmetoder och instrument i fält:

1. Innan mätinstrumentet tas i bruk skall det först kontrolleras, i laboratorium och i fält, att dess prestanda överensstämmer med tillverkarens uppgifter, särskilt i fråga om bakgrundsbrus, responstid och linearitet.

2. Instrumentet måste regelbundet kalibreras fullständigt med hjälp av en referens-UV-fotometer enligt ISOs rekommendationer.

3. I fält måste instrumenten kalibreras regelbundet, t. ex. var 23:e eller 25:e timma. Dessutom måste kalibreringen valideras genom att ett instrument som kalibrerats enligt punkt 1 regelbundet används parallellt.

   Om instrumentets ingångsfilter byts före kalibreringen skall denna utföras först sedan filtret under tillräcklig tid (från 30 minuter till flera timmar) exponerats för omgivande ozonhalt.

4. Luftintaget skall placeras minst 1 m från eventuella vertikala ytor för att undvika s. k. väggeffekt.

5. Filterhållarens öppning måste skyddas mot regn och insekter.

   Inget förfilter får användas.

6. Provtagningen får inte påverkas av närbelägna apparater (t.ex. utrustning för luftkonditionering eller dataöverföring).

7. Provtagningsledningen skall vara av inert material (t.ex. glas, PTFE eller rostfritt stål) som inte påverkas av ozon. Den måste i förväg exponeras för lämpliga ozonhalter.

8. Provtagningsledningen mellan luftintaget och mätinstrumentet måste vara så kort som möjligt. I synnerhet måste den tid det tar för luftprovet att passera genom ledningen vara så kort som möjligt (t.ex. i storleksordningen några få sekunder i närvaro av andra reaktiva ämnen som t. ex.NO).

9. Kondensation i provtagningsledningen måste undvikas.

10. Provtagningsledningen måste med hänsyn till de lokala förhållandena rengöras regelbundet.

11. Provtagningsledningen måste vara tät och flödeshastigheten skall kontrolleras regelbundet.

12. Provtagningen får inte påverkas av gasutsläpp från instrumentet eller kalibreringssystemet.

13. Alla nödvändiga försiktighetsåtgärder skall vidtas för att förhindra att temperaturvariationer orsakar mätfel.